



Utrikesdepartementet

Enheten för internationell handelspolitik och EU:s inre marknad

Informell videokonferens mellan EU:s handelsministrar den 9 juni 2020

Kommenterad dagordning

1. WTO-frågor

Diskussionspunkt

Diskussionens innehåll: Kommissionen väntas informera medlemsstaterna om läget i aktuella processer och förhandlingar i Världshandelsorganisationen (WTO), och ett meningsutbyte mellan medlemsstaterna väntas på basis av denna presentation.

WTO befinner sig i ett utsatt läge, och snart tre månader har gått utan att organisationen kunnat hålla formella möten eller förhandlingar. Corona-pandemins verkningar har inneburit en kraftig nedgång för den globala handeln och att nya handelshinder har uppförts. De kärvande förhandlingarna och låsningar mellan medlemmarna i den grundläggande synen på handel har synliggjort behovet av reformer.

I samband med det informella handelsministermötet den 16 april presenterade Sverige initiativet *Trade for Health – zero tariffs to fight Corona*, vilket syftar till att ta bort tullar och handelshinder på medicinska produkter för att stimulera handeln med dessa produkter och bidra till bekämpandet av pandemin. Regeringens målsättning är att *Trade for Health* ska ligga till grund för ett EU-gemensamt initiativ i WTO. Vid det kommande mötet väntas

kommissionen informera om läget i arbetet med att lansera ett initiativ om tullavveckling och tullåttnader för medicinska produkter i WTO.

WTO:s generaldirektör Roberto Azevêdo har aviserat sin avgång den 31 augusti 2020, ett år i förtid. Kommissionen väntas vid mötet informera om processen för valet av en ny generaldirektör. Normalt tar processen att utse en ny generaldirektör för WTO nio månader, men eftersom det endast återstår tre månader tills den nuvarande generaldirektören avgår så kommer denna process sannolikt att påskyndas.

Förslag till svensk ståndpunkt: Den kommande ekonomiska återhämtningen behöver grunda sig på gemensamma, hållbara och globala lösningar på handelsområdet. Dessa lösningar bör tas fram inom ramen för WTO och det är grundläggande att organisationens centrala roll i det regelbaserade multilaterala handelssystemet värnas och stärks. I denna process är det viktigt att EU intar en aktiv och ledande roll. Regeringen avser verka för och stödja kommissionen för en lansering av ett initiativ i WTO om tullnedsättning för medicinska produkter.

Regeringen stödjer kommissionens arbete för reformering av WTO och för att upprätthålla aktiviteten i de pågående förhandlingarna om e-handel, fiskesubventioner, jordbruk och inhemska regler för tjänster. EU måste vara drivande i WTO för grön omställning och en hållbar återhämtning från COVID-19, och regeringen vill att EU tar täten för ett initiativ för att ta bort handelshinder på miljövaror, -tjänster och -teknik.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Statsrådet Anna Hallberg informerade och samrådde med EU-nämnden om *Trade for Health*-initiativet den 14 april. Statsrådet Hallberg informerade Näringsutskottet den 5 mars och samrådde med EU-nämnden den 6 mars om aktuella WTO-frågor.

2. Handelsaspekter av utbrottet av Covid-19: implikationer för handelspolitiken

Diskussionspunkt

Diskussionens innehåll: Kommissionen väntas informera medlemsstaterna om det senaste läget avseende handelsaspekter av Covid-19-pandemin och

konsekvenserna för handelspolitiken. Kommissionen väntas också informera om sin kommande översyn av EU:s handelspolitik, vilken tidigarelagts till hösten 2020. Ett meningsutbyte väntas om hur EU:s handelspolitik kan bidra i återhämtningsprocessen och stärka de globala värde- och leveranskedjorna som drabbats av störningarna i handeln till följd av Covid-19-pandemin.

Som en krisåtgärd med anledning av Covid-19 beslutade KOM, med medlemsstaternas stöd, den 14 mars om krav på tillstånd för export av viss personlig medicinsk skyddsutrustning till tredje land, i enlighet med (EU) förordning 2015/479. Införandet av tillståndskraven syftade bland annat till att liknande handelshinder som införts av visa länder på den inre marknaden skulle tas bort. Restriktionerna gällde i sex veckor t.o.m. den 24 april 2020 och förlängdes därefter i snävare omfattning. Beslutet om förlängning upphörde att gälla den 25 maj och kommissionen har beslutat att inte ytterligare förlänga åtgärderna.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen anser att en fortsatt fri, hållbar och rättvis internationell handel utgör en viktig del i återhämtningen efter Covid-19-utbrottet för att säkra fortsatt konkurrenskraft och välbefinnande. Värde- och leveranskedjor kan behöva stärkas och diversifieras, och detta bör vara en process som leds av företagen själva. Covid-19-utbrottet har visat på behovet av större hållbarhetsfokus i handelspolitiken. Grön omställning och fortsatt digitalisering måste vara ett centralt mål i den ekonomiska återhämtningen efter krisen.

I den kommande handelspolitiska översynen avser regeringen bevaka Sveriges intressen av en fortsatt ambitiös frihandelsagenda. Regeringen avser understryka vikten av att översynen bli inkluderande och att berörda parter ges möjlighet att inkomma med synpunkter.

Exportrestriktioner och störningar i leveranskedjorna påverkar handeln såväl på den inre marknaden som globalt, och äventyrar Sveriges möjlighet till beredskap. Regeringen välkomnar att EU:s exportrestriktioner på personlig medicinsk utrustning till tredje land har upphört.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Statsrådet Anna Hallberg informerade och samrådde med EU-nämnden den 14 april om konsekvenserna för handeln av Covid-19-utbrottet.